

THEATRE ТЕАТАР

НА РАСКРШЋУ
AT THE CROSSROADS

ХРОНИКА №3 ФЕСТИВАЛА

четвртак 8. септембар • 2022. година

5-12.9.2022.

ПОЗОРИШНИ ФЕСТИВАЛ БАЛКАНСКОГ КУЛТУРНОГ ПРОСТОРА | THEATRE FESTIVAL OF BALKAN CULTURAL SPACE

ВЕЧЕРАС НА ФЕСТИВАЛУ

РЕСНИЦА – АНЂЕО УНИШТЕЊА

САРАЈЕВСКИ РАТНИ ТЕАТАР „САТР“ И ХРВАТСКО НАРОДНО КАЗАЛИШТЕ У МОСТАРУ, САРАЈЕВО
(Босна и Херцеговина)

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

Izdavači:
Teatar FORT/FORNO

UPALIMO REFLEKTORE

Za izdavače:
Jasminka Mesarić

teatar fort forno
trg la musa 2, 52211 Bale/Valle
www.teatarfortforno.org
e-mail:jasminka.mesaric@gmail.com
tel +385 91 206 44 25

sezona 2021/2022

Antonio Tabucchi

*Žena iz
Porto
Pima*

22.00 kafe Pandora

Антонио Табуки

ЖЕНА ИЗ ПОРТО ПИМА

УПАЛИМО РЕФЛЕКТОРЕ

И ТЕАТАР ФОРТ ФОРНО, БАЛЕ

(Хрватска)

Концепт и режија: Милош Латиновић

ОКРУГЛИ СТО

ГОСПОЋИЦА ЈУЛИЈА

МАДЛЕНИАНУМ, БЕОГРАД (СРБИЈА) • Режија и адаптација: Харис Пашовић

ДРАМА ЧОВЕКА У ВРЕМЕНУ КОЈЕ ЈЕ ИСКОЧИЛО ИЗ ЗГЛОБА

Представа „Госпођица Јулија“, по тексту Августа Стриндберга, у режији Хариса Пашовића, а у продукцији Мадленианума из Београда је одиграна на трећој вечери фестивала „Театар на раскршћу“.

Бојан Муњин, позоришни критичар и један од модератора округлог стола, започео је разговор мишљу да је публика свесна тога да су нам глумци прилично уверљиво показали један велики цивилизацијски неред у коме живимо данас преко Стриндберга са почетка 20. века. Ова представа, према ономе шта смо видели на тему Стриндберга, се врло снажно, између осталог, бави и питањем људске сексуалности.

У овој представи је тематизован промискуитет, који је врло важан, зато што тај оквир дислоцирања ове нордијске приче у овој проблематици овде (на Балкану), постаје дискутабилан, ако глумци то не попуне онако како јесу, па је Сашо Огненовски, позоришни критичар, истакао да се њему то допало. Тај промискуитет није само интиман. Стриндбергов комад је комад о припадности, то је онај оквир који је можда благотворно дискутабилан, али врло важан, један аспект који је врло интересантан, објаснио је.

Татјана Њежић, новинарка и чланица новинарског жирија, рекла је да је гледала представу на премијери и подсетила да није ништа ново да представа нарасте од премијере током каснијих извођења. Истакла је да је у међувремену представа добила једну нову димензију у којој је акценат више на социолошким и класним питањима, него на мелодрамским, а то су игре моћи, које су увек присутне и које су

глумци на један посебан начин изнели.

Дејан Петковић, позоришни критичар, имао је дилему у ком правцу се заправо креће политика представе. Објаснио је да постоји један проток од сто година, а током тог времена, запитао се, шта се заправо десило од првог Стриндберга до данас? Практично се није десило ништа ново, ништа толико ново што би нас неповратно узбудило. Намерни прекиди су омогућили представи да уђе у синастричку зону, а то је већ зона симболизма. Овај Стриндберг је једном ногом већ у једној другој сфери и то је квалитет. Тај монтажни моменат је био најбољи потенцијал у представи, подвукао је.

Ова представа напосто говори о нечему страшном – то значи да је данашње време јако искочило из зглоба, ништа се није променило и то је драма човека онда и сада, закључио је Бојан Муњин.

Јована Сџанковић

ИНТЕРВЈУ

Дејан Лилић

ЉУДИ ОВДЕ ГИНУ ЗА ПОЗОРИШТЕ, ТРЕБА ИХ ПОДРЖАТИ

Гост, а домаћин – то је Дејан Лилић на „Театру на раскршћу”. Ако се гледа одакле долази, гост је његове Северне Македоније и Немачке, где тренутно живи, а домаћин као редован члан Савета и због месеци проведених у Нишу од прве године живота.

– Драго ми је што сам овде, осећам Народно позориште као своје, град као свој и људе блиске. Фестивал је важан јер се овде срећемо, размењујемо искуство и знање, купујемо једни од других и можемо да видимо где смо и шта смо прошли током једне године – каже Лилић.

Године на даскама које живот значе и сати снимања говоре да зна како је бити на сцени, чекајући реакцију публике, најстрожег жирија, али некадашња функција директора Македонског народног позоришта показује да зна и како је бити са „невидљиве стране”, као организатор културног дођаја, па зато истиче важност улоге менаџерског тима Народног позоришта.

– Морам да похвалим комплетан тим, на челу са директором Спасојем Ж. Миловановић, Миљаном Ненадов и остале, то су људи који гину за позориште и фестивал. Сарађивао сам и са техничком екипом, људи воле позориште, труде се, максимално дају све од себе и треба то подржати. Неко ће рећи, ово је требало другачије. Људи који раде, греше, који не раде, не могу ни да погреше. Подржимо оне који раде, макар и погрешили. Нешто су понудили. Није све лако, то треба поштовати, а ја сам увек ту за њих – додаје Лилић.

Сарадња позоришта, коју нуди „Театар на раскршћу”, веома је важна, сматра Лилић.

– Радује ме када се ради продукција, када постоје гостовања и сарадња. То је добро јер затворити се у соби, у свом позоришту и радити тако, може да донесе резултат, али нема више где да се напредује – каже Лилић.

Додаје да „свет не би био тако шаренолик и леп да смо сви у једном тону”. А те нове боје и зачине, доноси „Театар на раскршћу”.

Љубица Јоцић

РЕЧ КРИТИКЕ

ГОСПОЋИЦА ЈУЛИЈА

МАДЛЕНИАНУМ, БЕОГРАД (СРБИЈА) • Режија и адаптација: Харис Пашовић

О ИСТОРИЈИ СЕКСУАЛНОСТИ И ПОТРЕБИ ЗА ПРОМЕНОМ

Госпођица Јулија, Август Стриндберг, режија Харис Пашовић, театар Мадленијанум

Стриндбергова „Госпођица Јулија“ сматра се, а тако и наводи редитељ Харис Пашовић у речи редитеља психоаналитичким комадом *par excellence* и натуралистичким комадом. „Стриндберг дубоко разуме позориште и захтева натуралистички приступ у позоришту...“, говори Пашовић „... натурализам је за Стриндберга истина и не жели свијет који избјегава истину или је искривљује или убија.“

Гледајући представу сетила сам се Мишела Уелбека савременог француског писца који у роману „Платформа“ каже, говорећи о савременом западном

друштву: „Створили смо свет у ком је немогуће живети и још га извозимо.“ Пашовић представу смешта у Словенију на имање велепоседника за ког као полуга раде млади из Србије, Босне и Херцеговине...

Госпођица Јулија, велепоседница, ући ће једне ивањске ноћи у љубавну аферу са слугом Жаном која ће у свој својој страсти бити жедна љубави, до које неће стићи, дефинисаће је сексуалне и класне игре моћи... На сцени гледамо друштво чији смо део које је друштво у којем је човек највећи роб у својој историји, јер је све сведено на робу, а новац је врховни Господар. Човек је лишен упоришта, поручује нам Пашовић овом представом - сви су несретни, а игре моћи нуде само исцрпљивање лишено задовољства.

Драматуршкиња Јелена Палигорић Синкевић спретно интерполира Стриндбергове стихове у комад наглашавајући атмосферу вапаја за смислом.

Сценографија Александра Денића проговара нам из овог времена о овом времену - из

ексклузивних кухиња на чијим се радним плочама повлаче кокаинске црте.

Глумац Страхиња Блажић тумачи слугу Жана снажном и јасном игром - јасно му је каквом свету припада и верује да је новац излаз, док је љубав је варљива категорија.

Госпођицу Јулију убедљиво игра млада Ана Рудакијевић као заводницу и тешко рањену жену, која само наизглед зна где припада, а заправо је у потрази за љубављу и за смислом.

Селектор Влатко Илић рећи ће у разговору након представе, а то сматрам кључним за Пашовићеву поставку „Госпођице Јулије“ – да на сцени видимо оно што нам је Мишел Фуко рекао у „Историји сексуалности“ да се сексуална еманципација заправо није догодила.

Можда је најбоље тумачити ову представу као вапај за променом и у том контексту најбоље је да освестимо управо - да се сексуална еманципација није догодила.

Најташа Гвозденовић

РЕЧ КРИТИКЕ

ГОСПОЋИЦА ЈУЛИЈА

МАДЛЕНИАНУМ, БЕОГРАД (СРБИЈА) • Режија и адаптација: Харис Пашовић

СЕКС, ДРОГА И РОКЕНРОЛ

Вечно питање у позоришту траје и даље: колико смемо да се одмакнемо од писца да би направили представу по његовом делу? Дефинитивног одговора наравно никада неће бити јер ће једни увек узрујано рећи да ако пређемо ту црту изневерили смо писца а други ће се лупати у прса и позивати на свету уметничку слободу. Ипак, мирно речено, синоћња „Госпођица Јулија“ сасвим сигурно не личи на њеног аутора Аугуста Стриндберга. Њени јунаци именом и презименом су људи из наших крајева, са њиховим сиротињским судбинама из Босне или Србије, који у Стриндберговом тексту не постоје, док је главни газда опет непостојећи госпо-

дин Крањц, богати Словенац, родом отприлике из Илирске Бистрице. Зашто у програму представе не пише оно што би требало да пише, „по Аугусту Стриндбергу“, дефинитивно није само техничко питање. Из таквог третирања писца следи и читава радња представе и начин како је она представљена. На позорницу је тако нахрупила читава гомила наших народа и народности која ринта по белосветским богаташким вилама, утапајући свој презир, досаду и очај у разузданим журкама, док ће главни пар, словенска госпођица Јулија и њен слуга из Лазаревца, представљати тај централни шизофрени знак испретураног света у којем живимо. Редитељ Харис Пашовић током читаве представе није скидао ногу са папучице гаса, али та формула, „што више секса, насиља и голотиње“, уз музику која што би се рекло цепа тапете са зидова, није нимало допринела било каквој заиста вредној позоришној естетици, нити нам је на уметнички начин за било шта

отворила очи. Немачки филозоф Валтер Кауфманн у свом чувеном делу „Трагедија и филозофија“ каже: „Кад је патња изражена величанственом поезијом, тада наша туга добива речи, развија крила и ми доживљавамо осећај ослобођења“. У представи „Госпођица Јулија“ сигурно нисмо доживели никакво ослобођење, а поетика Аугуста Стриндберга олако и грубо бачена је под ноге.

Бојан Муњин

РЕЧ КРИТИКЕ | ГОСПОЋИЦА ЈУЛИЈА

МАДЛЕНИАНУМ, БЕОГРАД (СРБИЈА) • Режија и адаптација: Харис Пашовић

РАЗБИЈЕНА СЛИКА ИВАЊСКЕ НОЋИ

(„Госпођица Јулија“ Августа Стриндберга у режији Хариса Пашовића и у продукцији театра Магленианум, Београд. Гл. Улоге: Ана Рудакијевић, Страхина Блажић, Мина Павлица, Кајсарина Брадоњић, Филип Станковски)

„Госпођица Јулија“ је комад који говори о љубави на врло тајанствени начин. Стриндберг се не либи да у подтексту својих реплика проговори и о страсти као подземној реци која разбија платонске састојке љубавне обузетости. Представа Хариса Пашовића говори о једној љубави која није надхват руке. Његова режија подсећа на замагљеност стазе која доводи до духовне посвећености и врло громогласно проговара о промискуитетном паклу људске бестијалности који има неколико аспекта: друштвеног, економског и интимност.

Ова верзија „Госпођице Јулије“ врло брижљиво дислоцирана на неким нашим препознатљивим просторима бави се страшћу и похотом коју Пашовић третира као јело за изгладнеле духове, а глумци то играју са великом енергијом. Тај фуриозо открива канцере транзитивне територије чије метастазе доводе до урушавања људског духа и разобичења личности. У овој се редитељској трајекторији сјајно сналазе млади глумци који врло успешно доносе те комплексне односе по мотивима Стриндберговог текста чија је љубавна констелација врло сложена и на тренутке упитна. Ана Рудакијевић нам нуди једну врло безочну Јулију која је део олигархијског племена у чијој се номенклаури препознаје пожуда као сублимат њене необјашњиве неодлучности. Она би се заљубила, али би то конзумирала сада и овде не обраћајући пажњу шта ће се догодити сутра. Млада глумица је доследна и редитељског концепта, а је и егзактна у свом изразу градећи врло оригиналну и врло чудну Јулију. У том се смеру креће и млади Страхина Блажић чијем се младом Жану отвара ли-

бидо врло брзо. Он пројектира своје жудње ка госпођици чији је слуга и тоне у страсној авантури отварајући велика порта својој необузданој мушкости која у његовој интерпретацији постаје амблематска за цео начин мишљења у овој представи. У том се неком појудном троуглу налази и Кристина Мине Павлице која одиграва прстодушну Жанову свршеницу чија се жеља и нада ломи у тренутку сазнања да је њен свршеник вара са госпођицом. Ту су наравно и друге слуге чије је „дивљање“ мапа целе представе, тачније смерница и оквир ове врло интересантне верзије Стриндберговог комада. „Госпођица Јулија“ је комад са дубоким подтекстима, тако да је и овај помак ка данашњем промискуитетном двадесет и првом веку где се љубав више „једе“ него се осећа део неких од индикација које пружају значења између реплика. Генерално, ово виђење Хариса Пашовића је аспект који нуди и текст, а нуди га и транзитиван воз ових подручја у коме се сви ми возимо без возног реда.

Сашо Ојненовски

РЕЧ КРИТИКЕ

ГОСПОЋИЦА ЈУЛИЈА

МАДЛЕНИАНУМ, БЕОГРАД (СРБИЈА) • Режија и адаптација: Харис Пашовић

КЛАСНО КОЈЕ ОДРЕЂУЈЕ ИДЕНТИТЕТ

Стриндбергове јунаке једног од најзначајнијих дјела свјетске драмске књижевности редитељ и аутор адаптације Харис Пашовић смјестио је у локални контекст и данашње вријеме – Јулија је ћерка велепосједника из Словеније, гдје се радња и дешава, Жан је Србин, а Кристина и дописани хор који чине чланови послуге, долазе из бивших југословенских република.

Представа проблематизује кључне аспетке ове драме – класне и полне супротстављености; непремостиви јаз између класа, те припадност одређеном друштвеном стању која детерминише лични идентитет и емотивне односе.

Јулија и Жан тако су од почетка на пропаст осуђени пар који патолошки и брутално покушавају да овладају једно другим – Јулија својом позицијом богаташке ћерке, а Жан кроз мушки принцип покораванња жене. Јулија је промискуитетна и аутодеструктивна млада жена, мрачно обојена досадом и доколицом богаташког живота, очајничком потребом за љубављу и унутрашњим конфликом између жеље да буде једнака и порива да у љубави буде потчињена.

Сигурна и снажна игра Страхиње Блажића, Жана ставља у први план ове представе, доима се као одлучан и бруталан мушкарац који диктира правила игре, уз суптилно приказане тренутке слабости и помирљивости.

Еротско је такође веома важно у поставци Хариса Пашовића, а сцене секса приказане су експлицитно, са наглашеном грубошћу, као додатни простор борбе за доминацију. Чини се да је и сексуалност у

овој представи, не само двоје главних ликова, већ у назнакама и разуздане послуге, одређена друштвеним слојем и фрустрацијом због почетних животних позиција.

Недовољно искориштен потенцијал представе огледа се у покушају осавремењавања и локализације кроз смјештање чланова послуге у простор бивших југословенских република из којих су похрлили у Словенију, као обећану земљу ех ЈУ подручја, у жељи за зарадом и бољим животом, што иако врло јасно дотиче проблем исељавања радне снаге и одлива мозга од 90-их па до данас, дјелује недоречено и недовршено, донекле предвидиво, те оставља утисак општег мјеста.

Зорана Краљ

О КЛАСНОМ СТАТУСУ, ЕРОСУ И ДРУГИМ ПИТАЊИМА

Утицај Аугуста Стриндберга, одавно означеног као претходника укупне модерности у театру снажно је отелотворен и у представи Хариса Пашовића *Госпођица Јулија* (1888), једне од најизвођенијих драма на свету. Натуралистичку подлогу овог надвременског ремек-дела које говори о сукобу класа, полова и страсти - натурализам, на сцени театра „Мадленијанум“, редитељ је адаптирао у постмодерну љубавну причу која, неизбежно, дотиче и сферу актуелног друштвеног и политичког стања у региону. Тако је Стриндбергов полифони комад о сукобима класа и друштвеног статуса, преобликован у представу о комплек-

сној природи мушко-женских релација, еросу и жудњи, судару рационалног и ирационалног у људској природи. Истовремено, то је постала и бруталистички интонирана драма о постраницационим миграцијама, о младом свету са балканских страна који постаје служинчад богатих европљана.

Представом господари млада, али стамена глумачка тројка. Ана Рудакијевић као госпођица Јулија је ванредно и страшно одиграла лик младе, али саморазарајуће богаташице. Њено глумачко умеће у овој представи је вредно још веће хвале ако се осмотри у светлу паратеатарске чињенице да је у ову улогу „ускочила“ за непуне две пробе. Нажалост, на фестивалском извођењу нисмо имали прилику да видимо словеначку глумица Сару Дирнбек која је, према критичарским приказима, такође изванредно изградила овај сложен лик у конфликту са чежњом, жудњом, љубављу и слободом. Страхинџа Блажић тачно игра Жана, Јулијиног слугу (потомка сиромашног досељеника из Лазаревца), пре-

фињене гестике и понашања, надмоћног у релацијама према женама, али ипак са комплексима због класног статуса. Мина Павлица је такође беспрекорна као куварица, искрено патријархално (побожно) одана Жану. Скуп младих глумаца (Катарина Брадоњић, Ксенија Репић, Тамара Шустић, Никола Кнежевић, Јован Вељковић и Филип Станковски) игра у овој представи као хор „гастарбајтера“ и они су функционална и сценски атрактивна допуна слика сна и привиђења протагониста представе.

Актуелност и модерност представе, осим довитљиве драматуршке адаптације (упркос понеким мотивацијски недоследним „шавовима“ из оригиналног предлошка), упечатљиво појачавају сценографија Александра Денића која показује ултрамодерно, до последњег детаља натуралистички уређен стан госпођице Јулије, као и костими Ирме Саје и Вање Цирај Џуце беспрекорно усклађени и с временом и простором драме.

Миливоје Млађеновић

Пробудила сам се без љаса

Леп, сценски узбудљив, лирично интониран, глумачки изваредно артикулисан прилог богатству фестивала „Театар на раскршћу“ виђен је у пратећем програму. Иако је реч о камерној форми, представа *Пробудила сам се без љаса* чији су аутори Ејми Нустбакен и Нура Садава а изводе је Бурсу Гурек и Дилара Гу (продукција „Бу Јапим“ из Истамбула, режија Тамер Левент) плени својим садржајем, глумачки рафинираним и децентним средствима, као и својом сведношћу и једноставношћу.

Тематика представе: трпљење, угњетеност женског бића изазвана деловањем друштвеног механизма који, увек и свуда, подешава мушкараца, блиска нам је у потпуности и обезбеђује највећу уметничку носивост овог узбудљивог и потресног позоришног дејства еманципаторског смера.

Миливоје Млађеновић

РЕЧ КРИТИКЕ

ГОСПОЋИЦА ЈУЛИЈА

МАДЛЕНИАНУМ, БЕОГРАД (СРБИЈА) • Режија и адаптација: Харис Пашовић

НАТУРАЛИЗАМ БЕЗ НАДЕ

(Аугуст Стриндберг, „Госпођица Јулија”, Мадленианум, Београд, режија и адаптација: Харис Пашовић)

Једно од темељних дела модерне драматургије, са готово архетипским обрасцима у односима међу ликовима слуге и господарице, настало крајем XIX и почетком XX века, Аугуст Стриндберг написао је као одговор на француски натурализам, уносећи у свој драмски манускрипт обиље социјалне и психолошке мотивације. Стриндбергов концепт натуралистичке драме, као и естетички захтев да свако извођење „Госпођице Јулије” буде смештен у скучен али реални (не и театрализован) простор кухиње, чиме се указује на постиснуту емоцију и живу присутност ликова из емпиријског света, озбиљно уздрман и дарвинизмом, психоанализом и декаденцијом европске аристократије почетком XX века,

у редитељском виђењу Хариса Пашовића преваљује пут до симболичког упризорења наших дана.

Његов Стриндберг, „сад и овде”, не уноси битне семантичке отклоне у односу на прототекст. Пре би се рекло да је намера редитеља била да се задржи натуралистички концепт, а да се наглашеном стилизацијом простора, као и инсистирањем на еротизи која се ипак неће догодити, наговести исход који помера значења дела од психолошког ка социјалном аспекту, то јест, од контроверзи полова ка класним и друштвеним дискрепанцама. Костимографска стилизација, са колоритним нагласцима на статус ликова, прати сценографску – огромни сиви зидови и хладни прохром луксузне кухиње наспрам крхке телесности и још ломније психологије дубоко неуротички профилисаних ликова. Да би у потпуности потцртао актуелност комада и везао га за гледаочев презент, Харис Пашовић транспонује радњу у ех југословенски простор, где је Јулија богата Словенка, Жан Србин, а куварица Кристина Босанка. Повремено изласци групе ликова слугу (супституција за хор или колективног резонера) наглашавају еротски контекст представе, изводећи ивањдан-

ски плес као скупина младих са свих простора некадашње мултинационалне заједнице. Редитељски покушај да се прошири значењски опсег комада, на овом месту више делује као занимљива досетка него као принцип који би могао да утиче на целовиту концепцију поставке.

У покушаје да се отклонима догради Стриндбергова значењска шема, спада и део који наглашава ониричко или пак несвесно у откривању карактера – три пута представа се неочекивано прекида затамњењем и одмах затим поновљеном претходном секвенцом, упућујући на сан који се понавља или покушај да се сцена у кључном моменту за радњу понови испочетка, а ликовима да прилика да коригују свој хабитус. Овакав синеастички (монтажни) покушај нарушава донекле реалистички каузалитет и ритам у односима ликова, али ипак – будући недоследно спроведен – не успева да промени сувише илустративан тон представе, чије се финале (не)очекивано преобрађује из мелодрамског дискурса који тече у завршни чин драме безнађа појединца који је и наш, али и Стриндбергов савременик.

др Дејан Пејковић

ОДРЖАНА ТРИБИНА „ТЕАТАР НА РАСКРШЋУ – ИСТО И/ИЛИ РАЗЛИЧИТО“

ФЕСТИВАЛИ СУ МЕСТА УМЕТНИЧКИХ СЛОБОДА

Неопходно је да позоришни фестивал „Театар на раскршћу“ постане јавна градска манифестација како би се обезбедила дуготрајност фестивала који је само током три године постојања показао да је веома значајан за позоришни живот овог дела Србије, заједнички је став учесника овогодишње трибине под називом „Театар на раскршћу-исто и /или различито“ која је одржана у Њу сити хотелу.

Ресорна већница за културу Адриана Анастасов истакла је да фестивал има потпуну подршку града Ниша да постане јавна градска манифестација и да ће се крајем године на седници градског парламента одлучивати и о томе.

- Град апсолутно подржава фестивал који је постао место сусрета врхунских позоришних стваралаца, истакла је већница Анастасов.

Директор Народног позоришта Ниш, који је и коселектор фестивала, Спасоје Ж.Миловановић је подсетио на историјат фестивала и додао да ће се и у наредном периоду радити на томе да се обезбеди сва неопходна институционална помоћ како би фестивал живео и наставио да унапређује балкански културни простор.

Члан савета фестивала др Душко Љуштина рекао је да фестивал „Театар на раскршћу“ треба да постане мотор културног живота трећег по величини града у Србији.

- Све полемике око тога да ли се неки фестивали подударају, да ли су програмски слични, мислим да нису добре за развој казалишног живота. Казалишни фестивал се одржава у граду и служи грађанима града, па и да је сличан неком фестивалу, није трагедија. Грађани Ниша не путују да би дошли на Стеријино позорје, али на овај фестивал долазе, истакао је др Душко Љуштина.

Селектор овогодишњег фестивала „Театар на раскршћу“ проф. др Влатко Илић додао је да су фестивали када је култура у питању изузетно значајни јер су и добар начин да се људи сусрећу.

- Улагање у позориште није потрошња већ значајна инвестиција, а овај фестивал има добро утемељење и оријентацију, истакао је проф. др Ненад Новаковић, члан овогодишњег стручног жирија.

Др Мирослав Радоњић, театролог и директор Стеријиног позорја, је закључио да су фестивали место сусрета где се размењују идеје и искуства, место уметничких слобода и да је прави подвиг њихово одржавање у данашња времена.

Миљана Николић

Елфриде Јелинек

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

САРАЈЕВСКИ РАТНИ ТЕАТАР „САРТР“

И ХРВАТСКО НАРОДНО КАЗАЛИШТЕ У МОСТАРУ, САРАЈЕВО (Босна и Херцеговина)

Режија: Сабине Митерекер

Превод: Бојана Денић и ансамбл представе

Сценографија: Моника Мочевећ

Костим: Лена Самарџић

Асистенти редитеља: Нејра Бабић, Реа Југо

Корепетитор: Тијана Вигњевић

Сарадник на покрету: Амила Терзимехић

Инспицијент: Горан Филиповић

Мајстор светла: Недим Пејдах

Тон мајстор: Ирхад Хоџић

Извршни продуценти: Алеш Курт, Исхак Јалиман

ИГРАЈУ:

Селма Алиспахић

Јелена Кордић Курет

Џана Џанић

Сеад Пандур

Дражен Павловић

Представа траје 1 сат и 20 минута.

МУЗИКОМ РЕЧИ ПРОТИВ ТИШИНЕ

Сабине Митерекер, рођена у Аустрији, магистрирала је филозофију и редитељка је од раних 90-их. Основала је www.theaterpunkt.com и (ко)продуценткиња је и редитељка многих продукција у Бечу и иностранству (укључујући Берлин, Гдањск, Хамбург, Линц, Лондон, Минхен, Луксембург, Тирану и Швајцарску). Преводи с француског. Предаје позоришне и родне студије у Грацу (Аустрија). Добитница је престижне аустријске позоришне награде „Нестрој“ (Nestroy) 2000, 2002. и 2010. године.

„Rechnitz – Анђео уништења“ бави се масакром 200 Јевреја на присилном раду у дворцу у Аустрији током Другог светског рата. Шта Вама значи да режирате један овакав комад управо овде у Босни и Херцеговини?

Иницијатива је дошла од Сарајевског ратног театра САРТР, заједно са Хрватским народним казалиштем у Мостару. Није на нама да делимо лекције или правимо поређења. У свом раду можемо само да делимо искуства и заједнички тражимо одговоре. Како се неко друштво носи са сећањем на геноцид, које ни након деценија не бледи? Без суочавања с прошлосту, колико год она била болна многим људима, будућност остаје неостварива. То не важи само за преживеле и потомке жртава, него још и више за децу починитеља, колаборациониста и оних који нису учинили ништа.

Како позориште и књижевност могу допринети том процесу?

И позориште и књижевност још увек представљају места у којима неко друштво само себи разјашњава неке ствари и просветљује се о њима. Не говоре језиком моћи, не следе рачуницу користи. Зато могу диференцираније посматрати ствари, јасније именовати много тога и формулисати спознаје за које политичка сфера (још) није у стању. Што се тиче Аустрије, овде је историјско и политичко просвећивање заиста у великој мери потицало из књижевности, а касније и позоришта. Елфриде Јелинек и Томас Бернхард до данас представљају њене најважније гласове.

*Исечак из интервјуа
с редитељком
Сабине Митерекер*

ОСНИВАЧИ
ФЕСТИВАЛА

Град Ниш

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
НИШ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И
ИНФОРМИСАЊА

ПОКРОВИТЕЉ
ФЕСТИВАЛА

Председник Републике Србије

ПРИЈАТЕЉИ
ФЕСТИВАЛА

ПАРКИНГ СЕРВИС НИШ
да увек има слободног места

МЕДИЈСКИ
ПОКРОВИТЕЉИ

МЕДИЈСКА ПОДРШКА
ФЕСТИВАЛА

Издавач: Народно позориште Ниш • За издавача: Спасоје Ж. Миловановић

Редакција: Јована Станковић, Саша Јовановић, Љубица Јоцић, Миљана Николић • Фото: Иван Васић

Штампа: Voom basic doo, Niš • Тираж: 50 примерака

Народно позориште Ниш • Синђелићев трг бб, 18.000 Ниш, Србија

Веб сајт: www.narodnopozeristenis.rs • Фејсбук страница: <https://www.facebook.com/NiskoNarodnoPozoriste/>

E-mail: npnis@narodnopozeristenis.rs • direktor@narodnopozeristenis.rs

uprava@narodnopozeristenis.rs • marketing@narodnopozeristenis.rs